44ste jaar. — Nr 13. Zaterdag 30 Januari 1897.

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **groote Markt, nr 37-39, te Tongeren.**

DE POSTRIJDER
DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement :

Drie maal per week **6** franks per jaar.
Twee » » **5** » »
Een » » **4** » »
Een blad afzonderlijk **10** centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **15** centns per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad : **1** fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 30 JANUARI 1897.

Van alles wat.

De socialisten zijn de gezworen vijanden van het vrijwilligersleger en van de gendarmen.

Zij willen de gewapende natie.

Waarom ?

Zij komen het in een vluchtschrift, te Rousselare verspreid, eens te meer bevestigen :

« Leve den wederlandschen vrede ! zeggen zij in dat schrift. Broederlijkheid tusschen zwarten en blanken ! Zij hebben ons nooit het minste kwaad gedaan, *maar gij, rijke luiaards, gij zijt de echte vijanden van het volk, gij zijt de bloedzuigers der eeuw !* »

Het vluchtschrift zegt verder dat de socialisten geen vaderland hebben en dat de soldaten-vrijwilligers *moordenaars* zijn.

« Weg met de bloedwet ! gaan zij voort, en moeten er soldaten zijn, dat ieder een wapens ontvange, niet in de kazerne, maar zooals in den tijd van Breidel en Deconinck en *als men ons dan te veel besteelt en uitbuit, dan kunnen wij even goed deze wapenen tegen den binnenlandschen als tegen den buitenlandschen vijand richten !* »

Dit is klaar !

Door de gewapende natie, verstaan de socialisten de algemeene ontwapening tegenover het buitenland en de wapening voor den burgeroorlog.

Het ware zelfs uitzinnig eenen stond te gelooven dat dergelijk leger aan eene verdediging zijner grenzen zou mogen denken.

Maar de liefhebbers van opstand en burgeroorlog zouden alras vinden dat het volk bestolen en uitgebuit wordt ; de eerste de beste werkstaking zouden zij kunnen te baat nemen om de wapens tegen de *rijke luiaards* te keeren.

Zoo verstaan zij de gewapende natie.

∴

Het regent uitsluitingen bij de roode vrijheidsmannen. Nu wil tzar Smeets van Seraing zijnen tegenstrever aan de deur doen zetten en doen veroordeelen als verrader !!

Zijne schuld ?

Immer dezelfde ; niet willen dansen op 't geschuifel van den « député. »

∴

De minister van justicie heeft besloten, dat de veroordeelden, die binnen den bepaalden tijd eene vraag om genade ingediend hebben, niet mogen gevangen genomen worden, tot er uitspraak gedaan is over hunne vraag.

∴

De onderwijzers, die door ministerieel decreet van eene reglementaire verhooging van jaarwedde zijn beroofd, zullen voortaan enkel door den minister van deze tuchtstraf kunnen ontheven worden, zelfs wanneer de gemeente er in toestemt de verhooging uitsluitend ten hare laste te nemen.

∴

Als de drinkduivel ergens binnen geraakt, daar verdwijnt de engel van den vrede. De armoede vergezelt den duivel, want drinken is de verkwistende ondeugd. Schrikkelijk is het, het lichaam te vermoorden, afschuwelijk een huisgezin ongelukkig te maken en te niet te brengen, maar nog veel schrikkelijker en afschuwelijker is het de ziel te doen verongelukken, de ziel, den sprankel van Gods wijsheid.

Wij zijn vol verachting voor den dief ; wij staan vol schrik voor den moordenaar, en toch zijn dat menschen. Maar de dronkaard, wie zal zeggen dat dit wezen zonder liefdegevoelen, zonder gedacht, zonder verstand dat het een mensch is ? God schiep den mensch wat minder dan de engelen, de dronkaard maakt zich zelven nog verachtelijker dan het beest.

Jaarlijks delven honderd duizenden menschen ten grave, verdelgd, vermoord door den duivelschen drank. Indien de drank zulke schrikkelijke en vreeselijke uitwerksels te weeg brengt, zult gij stil, ledig blijven en niets verrichten ?

't Is niet genoeg van te zuchten, uwe handen samen te slaan en met de armen gekruist te zitten. Indien gij was, lijf en hart klopt van liefde tot den evenmensch, geven wij dan ten minste het voorbeeld van gematigdheid in den drank, ja zelfs laat ons alle sterke dranken derven. Wanneer wij eenen krommen stam willen recht krijgen, dan buigen wij hem in de tegenovergestelde richting.

Misschien is dat werk voor u niet noodig, maar indien zij recht en sterk staat, doet gij bij middel van het goed voorbeeld, iets van uwe sterkte mede aan uwe gebuur, uwe vriend, uwen onderdaan die misschien zoo sterk niet staat.

∴

Om een bewijs te geven hoe noodig het is de toelage voor de mindere geestelijkheid te verhoogen, wordt gemeld dat van 1896 het beloop voor casueel van eenen pastoor in den omtrek van Spa, beliep... 9,50 fr.

En vele der liberalen winnen de pastoors geld bij hoopen !

∴

In den loop van 1897, zal te Brussel een congres gehouden worden over de ongevallen tijdens het werk overkomen, en over de maatschappelijke assurantiën. Het staat onder het voorzitterschap van M. Beernaert, Staats-minister.

∴

Het zal denkelijk onnoodig zijn nogmaals de geruchten te logenstraffen, die in de laatste dagen liepen over de gezondheid van den H. Vader.

De oorsprong dier geruchten is gemakkelijk op te sporen. Zooals men weet, heeft de redevoering van Leo XIII aan de ex-officieren der Pauselijke Zouaven waarin hij krachtiger dan ooit de wereldlijke macht opeischte, de liberale bladen woedend gemaakt. Om het volk over de woorden van den Paus te misleiden, liet men doorschemeren dat Leo XIII bewijzen begon te geven van geestesverzwakking, en om deze uitlegging waarschijnlijker te maken, wierp men het gerucht van een minder gunstigen gezondheidstoestand bij den H. Vader in de wereld.

Z. H. geniet, Goddank, nog de beste gezondheid en zijn geest is zoo helder als ooit te voren.

∴

Robespierre, de bloedman van 1793, bracht zijne avonden door bij de tooneelspeelster Melanie Maillard, eene vrouw zoo eerloos als zij schoon was. Op zekeren avond, vertelde hij haar dat de conventie besloten had het Christendom af te schaffen, en den godsdienst der Rede, in Notre-Dame kerk te Parijs, in te huldigen.

— Gij, Melanie, gij zult de Godin der Rede vertegenwoordigen, zegde de dictator ; gij zult in plaats van de Godheid aangebeden worden.

— Kom, gij spot !

— Neen, ik spot niet. Overmorgen, op klokslag van 10 ure zal mijne Melanie, vergezeld door 10,000 nationale garden, in triomf ter kerke geleid worden.

— Ik ben alzoo de godin van Frankrijk ! Robespierre, uwe macht is groot !

Ja, inderdaad, die macht was groot, maar Frankrijk was dan ook wel diep gevallen. Op 10 November gebeurde wat Robespierre voorzegd had. De Godin der rede werd, op eenen triomfwagen door eene juichende menigte en een ganschlegr nationale garden, naar de Notre-Dame kerk geleid.

Daar gekomen, steeg de eerlooze Melanie af, en langs een pad met bloemen bestrooid en omwolkt door wierookwalmen, trad zij in het heiligdom. De klokken van gansch Parijs weergalmden ; het kanon donderde, en het volk, op de knieën voor dat gemeen vrouwspersoon, zong het gelegenheidskoor, door Chénier gemaakt.

Den 7 Mei 1794, stond Robespierre op de Tribune, en *erkende dat er een God was*, en was er geen, zegde hij, dan moest men er een uitvinden.

Onnoodig : die God knipte met zijnen vinger die bloedige macht van 't oogenblik weg, en nooit stierf er iemand wreeder en schrikkelijker dan Robespierre.

Den 28 Juli, werden Robespierre, zijn broeder, St. Just, Couthon, Dumas, Henriot en een aantal andere verwerders van den godsdienst der Rede naar de guillotine gesleept, na door het volk op de ijselijkste wijze gemarteld te zijn.

LANDBOUW.

WAAR HET MOND- EN KLAUWZEER VANDAAN KOMT.

In den *Patriote* van woensdag vinden wij een artikeltje waarin gezegd wordt, dat er personen zijn, die beweeren dat het mond- en klauwzeer hier ingevoerd wordt door het amerikaansch en het hollandsch vee.

« Bevoegde en bekwame landbouwkundigen, zegt het blad, *die zeer goed op de hoogte zijn van wat de smetziekten aangaat*, verklaren dat de ziekte, welke op dit oogenblik heerscht, *niet door het hollandsch vee*, **maar door de varkens werd ingevoerd.**

« Nochtans worden de maatregelen, door minister De Bruyn aan de grenzen genomen, algemeen goedgekeurd, en zij leveren uitmuntende uitslagen op, voegt het blad er bij.

De Bokkenrijders
IN HET LUIKERLAND.

DOOR JOS. LIBOT, HOOFDONDERWIJZER.

Wij geven, van heden te beginnen, het vervolg van het werk « DE BOKKENRIJDERS IN HET LUIKERLAND. »

Onze lezers zullen zich wellicht herinneren, dat, in het eerste deel, gewag werd gemaakt, eerstens, bij wijze van inleiding, van de Bokkenrijders aan den overkant der Maas en de straffingen destijds in voege, ten tweede, van de Bokkenrijders van Wellen en omstreken.

In het tweede deel, zal er spraak zijn van de benden van Munsterbilsen, van Maeseyck, van Stockheim, van Neer-Oeteren, Op-Glabbeek en Bree.

IV. — TE MUNSTERBILSEN.

Hoogstwaarschijnlijk maakten de Bokkenrijders van Munsterbilsen deel van de bende van Wellen.

O. O..., woonachtig op de Oude Beek te Munsterbilsen, werd door O. van Wellen beticht van medeplichtigheid in den diefstal op de Hornemolen, bij Sint-Truiden, in het jaar 1752. Op 24 September 1785, gaf het feodaal hof aan het gewoon hof van Munsterbilsen den last van O. O., door den drossaard Nijpels te doen aanhouden :

« Leenmannen des eedelen en souvereinen Leensael van Munsterbilsen, ter manisse van den heer stadhelder, naer oversien der acten en signantelijk der betigting van O... aen de schepenen van ons nedergericht Munsterbilsen, leeren en rechargeeren u, dat gij, u voegende op uwen gewoonlijken richterstoel en aldaer recht doende, sult wijsen den heer officier Nypels wel gefundeert om te opprehendeeren den persoon van O. O..., inwoonder van Munsterbilsen, op de alde beeck. »

Den 25 October 1785 werd O. O.. tot de pijnbank veroordeeld en den 31 der zelfde maand tot de dood.

Vonnis van O. O...

« .... Leeren en rechargeeren u, dat gij sult wijsen den heer officier wel gefundeert om O. O... gevangen te doen brengen ter plaetse van executie en denselven aldaer met eene stroppe aen den hals aen eene galge te doen hangen dat de dood daerop volge, ten straf van hem en spiegel van anderen. »

Een aanzienlijke diefstal werd te Munsterbilsen gepleegd bij de kannunik Nypels en O. O... had voor de strafuitvoering P. P... van die misdaad beticht. Het feodaal hof gaf op 20 Maart 1786 het bevel van een gerechtelijk onderzoek te doen : « .... Gij zult vrij laten aen den heer officier Nijpels tegen den gevangen P. P... te recrimineeren over den diefstal begaen ten huize van den eerw. heer Nypels, in gevolg der betigting van O. O... geexecuteerden, sulkx voor zoo veel dat eerst en vooral bij personeele comparatie en afhooring van den gevangen sal blijken dat deselve is de persoon van P. P.. gevangen. »

De beschuldigde werd den 21 Maart veroordeeld tot drie uren kleine tortuur en, des noodigs, tot de strappade of groote tortuur ; den 30 Maart, werd hij veroordeeld om opgehangen te worden, hetgeen 's anderdaags plaats had.

P. P... had gedurende de pijniging verontbartingen gedaan nopens den diefstal bij Nijpels en zijne medeplichtigen genoemd. Het feodaal hof deed hen aanhouden op 4 April 1786 ; het waren Q. Q., zoon van P. P., R. R., zoon van O. O., S. S., schoonzoon van P. P., T. T., schoonzoon van O. O., wonende te Eycke-op-den-Berg, en U. U... Vier werden aangehouden en op de pijnbank gebracht, daarna veroordeeld om opgehangen te worden, in de maanden April en Mei. Enkel van Q. Q... hebben wij nergens iets gevonden, noch van veroordeeling, noch van pijniging.

Dat de voorbeelden der overheid destijds ook niet altijd goed waren, blijkt genoegzaam uit het volgend verhaal :

Antoonet van Eltz-Kempenich, abdis gekozen in 1756, had moeilijkheden met hare ambtenaren en met de rechters van het feodaal hof. Deze hielden zich inderdaad gewend tot de schepenen van het hof van Luik, dat volgens besluit van den hofraad van Weenen niets in te brengen had in de vier heerlijkheden onder het gebied der abdis.

Vier leden van het feodaal hof van Munsterbilsen moesten dan verschijnen voor eenen raad door de abdis benoemd. Het rechtsgeding zou onderzocht worden en de stukken opgestuurd naar Weenen. De advokaten der vier betichten kwamen van Luik naar Munsterbilsen. De burgemeester Fock van Munsterbilsen besloot hen schrik aan te jagen om hen terug naar Luik te doen keeren, omdat hij vreesde dat het proces ten nadeele der abdis zou afdraaien.

(*Wordt vervolgd*).

Stadszaken.

Het is somtijds niet slecht eens de oude gazetten te herlezen. Zoo viel mij dees daag een nummer van het geuzenblad van over twee jaren in de handen en daarin hervond ik het fameus programma der verbeteringen en verfraaiingen welke de liberalen beloofden in te voeren zoo haast zij op het stadhuis zouden geraken.

Primo ! Zij zouden alle *tractementen verhoogen*, vele en groote onkosten maken om het *onderwijs uit te breiden, hulpgelden en studiebeurzen* ronddeelen om de leerlingen de leergangen van het hooger onderwijs te laten volgen, het *schoolgeld* zou *verminderd* worden in de betalende meisjesschool, *toelagen* verleend om *eetwaren* en *kleedingstukken* te bezorgen aan de arme kinderen die de scholen bijwonen, *inrichting eener waterleiding*, plaatsing van *fonteinen en openbare waterputten, verbetering van de positie der stadsbeambten*, politie agenten, nachtwachters en stadswerklieden, bouwing van stallen naast het slachthuis, *paveien en onderhoud der straten*, aanlegging van eenen *buurtspoorweg* naar Hasselt, en eindelijk, om de farce te sluiten : *instelling van een FEESTCOMITEIT* om feesten in te richten.

De tongersche kiezers hebben vijf van de liberale kopstukken naar het stadhuis gezonden om eens te zien hoe deze het zouden aanleggen om hun programma ten uitvoer te brengen. Maar tot hiertoe zijn zij niet te voorschijn gekomen met het middel om het programma te verwezenlijken.

Een oud spreekwoord zegt : Veel beloven, en weinig geven, doet den zot in vreugde leven.

De stadskast heeft geen overvloed ; de uitgaven vermeerderen alle dagen en de inkomsten vergrooten niet. Hoe wil men in dezen toestand dat de regeering groote uitgaven doe, hetzij om de tractementen te verhoogen, hetzij om groote werken uit te voeren ? De stads regeering zoekt zoo veel mogelijk aan alle noodwendigheden van den dienst te voldoen zonder nieuwe imposten te slaan. Zij wil deze onaangenaamheden aan onze medeburgers sparen. Daarom bestuurt zij de stad met alle mogelijke spaarzaamheid en daarvoor moet men onze bestierders dankbaar zijn.

In Gods Heere name, hoe kunnen er toch menschen gevonden worden die voor verstandige lieden willen doorgaan en die kunnen staande houden dat er allerhande groote werken moeten uitgevoerd worden, groote feesten ingericht, de jaarwedden verhoogd, het oud algebroken en alweer nieuw opgebouwd en dat dit alles gebeure zonder dat er middel gezocht worden om die kosten te dekken ?

Er is niets gemakkelijker dan de handelwijze onzer liberalen, die groote plannen maken en dan tot de katholieken zeggen : zorgt gij nu dat ons veel kostend programma uitgevoerd worde, maar gij moogt geene nieuwe geldmiddelen bezorgen, want wij zullen er tegen stemmen en wij zullen schreeuwen dat gij de stad bederft !

Het geuzenblad zou goed doen van de stadsrekeningen en begrootingen eens na te zien. Daarin zou het vernemen dat de stad meer dan zestien duizend franken te betalen heeft voor verscheidene leeningen gedaan door de liberalen, leeningen waarover zij nooit geen rekening gegeven hebben en waarvan er niets overblijft, excuseert..... er blijft nog de verplichting van de jaarlijksche interesten te betalen.

NIEUWS
uit de stad en de omstreken

Volksbond Sint-Maternus. — Verleden zondag om 8 uren 's avonds hebben eenige gunstig gekende liefhebbers van muziek een Harmonie Concert in den Volksbond St-Maternus onder de behendige leiding van den verkleefden heer Willem Ruyters komen geven.

De stukken van het programma waren allerbest uitgekozen, en allen werden bijzonder goed uitgevoerd. Ook hebben de leden van den Volksbond hunne toejuichingen niet gespaard, hetgeen hun het genoegen gaf een grooter getal stukken te hooren als dit in den beginne vastgesteld door de harmonie afdeeling.

In een woord, zeer aangenaam avondfeest, dat het beste geheugen zal laten bij al degenen die er tegenwoordig geweest zijn.

—

De personen die verlangen deel te maken, hetzij van den Volksbond St-Maternus, hetzij van den Tongerschen Spaarbond, hetzij van den Onderlingen Bijstand, kunnen zich laten inschrijven alle zondagen van af 5 uren.

—

Op zondag 7 Februari 1897, zullen de heeren van het patronaat St Jozef te Tongeren, in de groote zaal der Concordia, voor de tweede maal, hun zoo gunstig gekende kluchtspel in vier bedrijven door M. advokaat Massa, thans nog herzien en tamelijk verbeterd, uitvoeren, ten voordeele van het nieuw bisschoppelijk college.

De buitengewone bijval welke dit stuk laatstens behaalde, verzekert ons dat ditmaal nog de zaal proppens vol zal zijn.

—

Militie. — De loting voor de lichting in 1897 heeft vandaag zaterdag plaats gehad in het kanton Tongeren. In de andere militiekantons der provincie Limburg, zullen deze werkzaamheden gedaan worden op de hierna aangeduide dagen.

Te Bilsen aanstaande maandag 1 Februari ; te Cortessem woensdag 3 ; te Loon vrijdag 5 ; te Ruckelingen zaterdag 6 ; te Veldwezeld dinsdag 9 ; te Reckheim woensdag 10. — Te Beeringen maandag 1 Februari ; te Wuest-Herck woensdag 3 ; te St-Truiden zaterdag 6 ; te Hasselt woensdag 10. — Te Maeseyck zaterdag den 13 ; te Bree maandag 15 ; te Peer woensdag 17 ; te Neerpelt zaterdag 20.

—

Peer. — BETOOGING. — De boerengilden, de vrienden en bewonderaars van den Eerw. Heer Mellaerts, hebben besloten een prachtig feest op te richten, ter eere van dien kloeken voorstander der belgische landbouwbelangen.

Bij de eerste vergadering van den Boerenbond, zal men den verdienstelijken en ijverigen schrijver, die te recht de « vader der Boerengilden » mag genoemd worden, zijn portret aanbieden en 's middags eee broederlijk volksmaal houden te zijner eer.

De blijk van genegenheid en dankbaarheid, welke onze erkentelijke landbouwers den Eerw. Heer Mellaerts gaan geven, is ten volle verdiend.

Meer dan 300 Boerengilden, bij den Boerenbond aangesloten ; 86 Raiffeisenkassen ; 100 onderlinge veeverzekeringen ; vele samenwerkende melkerijende melkerijen ; de Brandverzekering van den Boerenbond, enz. enz., dat alles is het werk van den waardigen man, dien men op waardige wijze zal vieren.

Deze week werden de uitnoodigingsbrieven tot het feest aan de Boerengilden verzonden.

De inschrijving op het portret, recht gevende op een afdruksel, bedraagt 5 fr. ; de inschrijving op het volksmaal, 1 frank.

De uitnoodigingsbrieven zijn geteekend door de leden van het Plaatselijk Komiteit van het hoofdbestuur van den Boerenbond en het Eere-Komiteit.

—

De beslissing van den gemeenteraad van Munsterbilsen, houdende afschaffing der gemeentemeisjesschool, wordt door koninklijk besluit goedgekeurd, onder voorbehoud dat de gemeentejongensschool toegankelijk zal worden gemaakt voor de kinderen van beide geslachten en dat, in voorkomend geval, het onderwijs van het naaiwerk er zal ingericht worden.

—

Werk der brooden van den heiligen Antonius. — Ontvangene giften : Bijzondere giften fr. 2 — 15 — 2,50 — 1. — Om eene genezing te bekomen fr. 2. — fr. 2. — Uit erkentelijkheid voor eene bekomene gunst fr. 10.

—

Moord op de jacht. — Bij Visé waren twee vrienden op jacht. Zij kregen twist en een hunner legde aan en loste van dicht bij een schot op zijnen tegenstrever.

De moordenaar nam de vlucht doch werd kort nadien aangehouden.

Men verzekert dat het slachtoffer dood is.

Geestelijke benoemingen.

De E. H. H. Sak, jonge priester der laatste wijding, is kap. benoemd te La Préalle (bij Luik). — De E. H. Lindeman, pastoor te Lens-St-Remy, is verplaatst naar Hoei (St-Pierre).

De Kamer.
Reglement der Kamer.

Zitting van 28 Januari.

De Kamer neemt al de artikelen aan, van af 31 tot en met 40.

Daarna neemt zij insgelijks verscheidene

HET

RAADSEL VAN CHIN

I.

Chin, het oude provinci-stadje, verbeeldde zich al lang niet meer dat het ooit een tweede Londen, New-York of Peking worden zou.

De spoorweg, die het naburige marktvlek Screwsby tot eenen zoo ongekenden bloei bracht, had het eerbiedweerdige Chin hoog en droog en eenzaam en vervallen op zijnen heuvelrug laten liggen, met geene kans meer om ooit zijn roemrijk middeleeuwsch verleden — dat het natuurlijk bezat : getuige zijne prachtige kerk en zijn schoon raadhuis — uit den doode te doen herrijzen.

Chin was dood, en niemand of niets kon het meer levend maken. Maar een ding bezat het toch nog, eene instelling, waar het levendig genoeg toeging ; en dit was Chin's Parlement, door een aantal van Chin's deftigste en invloedrijkste burgers elken avond in de gelagkamer van de oudeerweerde herberg, *The Wallop Arms*, gehouden.

Wij matigen ons de vrijheid aan, onze lezers — zij het dan ook zonder voorafgaande toestemming en als ter sluiks — in eene zitting dezer gezellige tafelronde van drinkende en rookende gasten binnen te leiden.

Het komt nu op scherp rondzien en aandachtig luisteren aan. Want wie dit niet doet, voor dien zal het raadsel van Chin een raadsel moeten blijven.

Er zaten er een dozijn bij elkaar ; doch, wij hoeven niet met hen allen van top tot teen kennis te maken. Pikken wij er liever die enkelen uit, met wie wij in het vervolg rechtstreeks te doen krijgen.

Daar hebben wij dan vooreerst dien langen, mageren man, die aan zijn rechterbeen kreupel loopt, ten gevolge van bloedvergiftiging door het dragen van geverfde sokken. Het is John Howton, timmerman, doodkistenmaker en bedienaar ter begrafenis.

Deze korte dikzak, met den stierennek en de uitpuilende oogen, is Amos Mortimer van de Woodedgehoeve, een pachterke, dat er warm inzit en daar ook in het geheel geen doekjes omwindt.

Naast hem zit een gladgeschoren heerke met een kaal hoofd, geheel in het zwart gekleed. Zijn gelaat teekent schranderheid, slimheid bijkans ; doch zijne goedige bruine oogen en zijn groote, lachende mond verzachten dien indruk der beminnelijkheid.

Hij heet Alabone, Peter Alabone, en is van zijn beroep handelaar in antiquiteiten en curiositeiten, in welke hoedanigheid hij eene zekere vermaardheid geniet, welke zelfs van uit den vreemde de liefhebbers zijn magazijn doet opzoeken.

En nemen wij nu nog even nota van dien grooten, zwaren, paffenden kerel tegenover hem, die voortdurend blaast en als een bruinvisch ademhaalt.

Dit is M. William Charnock, een volbloed Chinner van geboorte, doch in zijne jongere jaren langen tijd werkzaam als een verdienstelijk lid van de geheime politie te Londen.

William Charnock is op het oogenblik, juist als gewezen detective, te Chin een man van het allerhoogste gezag en gewichtigheid — wij zullen aanstonds zien waarom.

Vooraf echter moeten wij nog de aandacht onzer lezers vestigen op eenen gast die, blijkbaar als een vreemde op eenigen afstand van de anderen had plaats genomen.

Hij schijnt half te slapen ; ten minste, hij heeft zijnen hoed over zijne oogen getrokken, zijne handen in zijne broekzakken gestoken en zijne beenen rechtuit gestoken.

In deze houding wekt hij de nieuwsgierigheid van de andere heeren, die dan ook niet schromen, dezen indringer tot het mikpunt te maken van eenige vragen en min of meer critische opmerkingen.

— Wie is hij ? vroeg Howton fluisterend.

Zij schudden allen hun hoofden, of haalden hunne schouders op, ten teeken van onwetendheid.

— Een vreemdsoortige sinjeur, meende Howton de doodkistenmaker.

— Ik zag hem kwart na eenen te Screwsby uit den trein stappen, vertelde pachter Mortimer : Hij had, voor zoover ik kon zien, weinig reisgoed bij zich.

— Natuurlijk de eene of andere handelsreiziger — misschien wel in chicorei, of in schoensmeer, bracht de gewezen detective in het midden, op eenen toon en met eene hoofdbeweging, die te verstaan moesten geven dat zijn scherpe blik met eenen oogslag alle menschen doorzag, alsof zij van glas waren.

Deze laatste beoordeeling vond dan ook algemeene instemming. Maar dan — zoo vroeg men zich af — wat had zoo iemand het recht om jegens het overige gezelschap zulk eene minachtende onverschilligheid aan den dag te leggen en daar te blijven zitten met den hoed op den neus en de handen in de zakken ?

Pachter Mortimer was reeds op het punt van op te staan, en niet geheel bij ongeluk, iets wat onzacht tegen des vreemdelings uitgestoken beenen aan te loopen, toen Peter Alabone hem weerhield met de woorden :

— Ik geloof dat wij ons volslagen vergissen. Ik zie hem voor eenen gentleman aan, zoo waar als ik twee oogen in mijn hoofd heb.

Nu, Peter Alabone had van zijn leven gentlemen genoeg gezien, om te moeten weten hoe een gentleman er uitzag.

Deze opvatting deed dan ook op de zaak terstond een geheel ander licht vallen.

Een gentleman toch had volkomen het recht om zijnen hoed op zijnen neus te zetten, zijne handen in zijne zakken en zijne beenen rechtuit te steken, kortom, volmaakt te doen alsof de anderen er niet waren.

Pachter Mortimer dankte dan ook zijn goed gesternte, dat hij aan zijn ondeugend plan geen gevolg gegeven had. M. William Charnock daarentegen, in het besef zijner eigene onfeilbaarheid, duwde Peter Alabone toe :

— Dat een gentleman ? Nu, dan is het er een van Christoffel !

— Haha ! Dat komt er nu van, Charnock ! Gij hebt in uw leven zooveel met het valsche goud omgesprongen, dat gij het echte niet meer weet te onderscheiden. Maar ik, ik durf u voor dien daar wel borg te blijven, hernam Alabone, met een knikje naar den vreemdeling.

— Nu, voor mijn deel, hij mag wezen wat hij wil. Het kan mij niet bijzonder veel schelen, hoewel ik overigens bij mijne opinie blijf. Wat mij op het oogenblik enkel en alleen interesseert, dat is die vreemde geschiedenis op Chin House, zegde Charnock.

— Ja ja, dat wil ik gelooven ! riep pachter Mortimer : Gij hebt daar, door uwe toevallige afwezigheid, eene kans uit duizend verspeeld, mijnheer Charnock ! Niet waar, heeren ?

— Zeker, zeker ! bevestigde Howton de timmerman : Ik zegde al dadelijk tegen mijne vrouw : Vrouw, dat was een kolfje geweest naar mijnheer Charnock's hand. Die had er bij moeten wezen !

— Dat wil zeggen — als wij hier namelijk niet met een geval van zelfmoord te doen hebben, bracht M. Alabone met groote diepzinnigheid in het midden.

In de eerstvolgende oogenblikken sprak er niemand. Allen zagen den spreker en elkander maar eens met verwonderde blikken aan.

— Hm, hm — maar de justicie heeft toch uitgemaakt dat het wel zelfmoord was, bromde eindelijk Mortimer.

— Wis en waarachtig ! bevestigde Howton : En als het geen zelfmoord was, dan zou ik, voor den dit en den dat, wel eens willen weten wat het dan is geweest !

— Precies ! Moord of zelfmoord, daar staat het tusschen, als ik nog niet heelemaal onnoozel ben geworden ! verklaarde pachter Mortimer, met eenen slag op zijne knie.

— Zoo zoo ? En hebt gij dan nooit gehoord van zoo iets als een ongeluk ? vroeg Alabone spottend.

— Een ongeluk ? Gij meent dus dat het een ongeluk is geweest, en geen zelfmoord ? riep Charnock.

— Dat beweer ik niet. Ik laat de kwestie geheel in het midden, hernam Alabone : Ik doe enkel maar opmerken, dat de vraag niet uitsluitend tusschen moord en zelfmoord staat.

— Maar meent gij dan wezenlijk dat het een ongeluk was ? hield Charnock vol.

— Ik weet het niet, luidde Alabone's antwoord : Maar zooveel wil ik wel zeggen : Ik heb Squire Wallop jaren lang gekend. God zegen hem, ja — wij waren jongens samen, en samen zijn wij tot mannen opgegroeid, en hij was nog geen twee jaar jonger dan ik, die een-en-zestig geworden ben in Januari laatst. Ik heb hem gekend zoo goed als de beste, zeg ik u ; ik heb voor hem gekocht en verkocht, — en jury of geen jury — Squire Wallop was er de man niet naar om de hand te slaan aan zichzelven. Dat is mijne meening.

— Nu — als het dus geen zelfmoord is, dan is het óf een ongeluk, óf een moord, besliste Charnock, alsof hij tot eene merkweerdig schrandere oplossing ware gekomen. En hij liet er op volgen : Ik meen gelezen te hebben dat eene van de dienstboden hem vond. Is dat waar ?

— Jawel. Het was dat meisje van Joe Borford. Ik ken haar zoo goed als mijne eigen moeder, verklaarde Howton de timmerman : Zij komt in des Squire's studeerkamer, haalt de gordijnen op, opent de vensters, draait zich om, geeft eenen gil, en slaat mij, flap ! bewusteloos tegen den grond. De bottelier komt aangeloopen, en daar ligt die arme Squire op het karpet, dood en koud, met eenen bloedplas om hem heen. Cuff, de bottelier, vertelde mij dat hij een gevoel kreeg alsof hij in geen acht dagen een stuk te eten had gehad. Hij was er heelemaal kapot van, en het had niet veel gescheeld, of hij was van schrik ook flauw gevallen.

— Het zou wat ! riep Charnock : Als hij er zooveel gezien had als ik, dan zou hij niet zoo teer van zenuwen zijn geweest !... Er was een revolver in des Squire's hand, niet waar ?

— Ja, zoo losjes in zijne linkerhand, zegde Alabone, met een eigenaardig glimlachje.

— Was hij dan linksch ? vroeg Charnock.

— Even min als ik. Maar Squire, als zij zich doodschieten, doen dat altoos met hunne linker hand — begrijpt gij wel ? hernam Alabone, met schampere ironie.

Op dit oogenblik trok de vreemdeling zijne beenen in, legde ze over elkander en sloeg op Alabone eenen scherpen blik.

— *Waiter !* een glas *gin and ginger !* riep hij, terwijl hij zijne pijp voor den dag haalde en die begon te stoppen.

Het gezelschap zag nu Alabone eens aan, glimlachte, en knikte met de hoofden. Want Alabone had wel gelijk gehad. De vreemdeling toch was onmiskenbaar een gentleman, en wel een zeer presentabele.

Hij had het uiterlijk van eenen militair en sprak als iemand die gewoon is te bevelen. Hij zag er uit als een dertigjarige, en zijn schoon besneden gelaat was flink gebronsd. Eerst zag hij heel bedaard al de overige gasten een voor een aan, vervolgens hief hij zijn glas omhoog, en zegde met eenen innemenden glimlach :

— Op uwe gezondheid, heeren !

— Hetzelfde, mijnheer, hetzelfde ! klonk het van alle kanten.

— Laat mij uw gesprek, waarvan ik zoo het een en ander opving, niet storen, hernam de vreemdeling :

— Ik heb natuurlijk het treurige nieuws vernomen, en het heeft mij zeer getroffen.

— Ja ! zoo iets, mijnheer, is er nog nooit in Chin voorgevallen, verklaarde pachter Mortimer.

— Vandaag is het nu drie weken geleden, liet Howton de timmerman er op volgen. Of eigenlijk, om precies te zijn, drie weken en eenige uren. Want de doktor zegde dat hij al een uur of zeven acht dood was, toen zij hem vonden.

— En dat was zoo ongeveer tien minuten na zeven, stipte Alabone aan.

— Weet gij ook, vroeg de vreemdeling, wie hem het laatst nog levend heeft gezien ?

— Precies de vraag mijnheer, die ik juist zelf had willen doen ! riep Charnock.

— O, miss Knivett, natuurlijk, antwoordde Alabone een weinig minachtend.

— Miss Knivett ? En wie is dat, als ik vragen mag ? zoo wendde de vreemdeling zich tot hem.

— Wie dat is ? Ja, wie dat is ?... Heeren, riep Alabone in het rond, hoe moet ik die vraag beantwoorden ? Wat moet ik daarop zeggen ? Helpt mij toch eens !

Algemeen gelach.

— Nu, zeg maar dat het een verduiveld knap vrouwspersoon is. Dan sla ik den bal zeker niet mis ! riep vroolijk pachter Mortimer.

— Dat is wel waar ! bevestigde Howton de timmerman : Maar erg trotsch is zij ook, en dat staat haar minder schoon.

Dit werd ingestemd.

— Hoor eens, ik voor mij, ik heb haar nog pas eens van mijn leven gezien, maar ik kan getuigen dat het eene overschoone vrouw is, viel Charnock in.

— Precies ! Dat heb ik u daar eens naar waarheid gezegd, M. Charnock, riep pachter Mortimer :